

Datum: Vrijdag 23 mei 2025
Aan: Raadsleden en fractievoorgangers
Van: Wethouder Smeulders, wethouder Kundic
Betreft: 1. Beantwoording brief Nouryon
2. Beantwoording technische vragen VVD inzake Shell
3. Toezenden toestemmingsbrief Provincie Gelderland

De Raadskamer heeft op 14 mei 2025 de omgevingsplannen behandeld en daarbij technische vragen gesteld. Er is toegezegd om met een technische memo te komen ter beantwoording van de brief van Nouryon. Deze voorliggende memo gaat hierop in.

Beknopte samenvatting van de raadsvoorstellen

Na het nemen van het voorbereidingsbesluit Rijnpark op 13 december 2023 en de vaststelling van de gebiedsvisie voor Rijnpark moet het omgevingsplan worden gewijzigd.. Het wijzigen van het omgevingsplan om de volledige ontwikkeling van Rijnpark mogelijk te maken zal in meerdere stappen gebeuren. In de eerste stap worden het bestaande gezonde bedrijventerrein Arnhem-Noord en de bestaande milieucategorieën van bedrijven in en rondom Rijnpark aangepast. Hierover heeft u eerder een raadsbrief en een raadsvoorstel ontvangen. Dat is het besluit wat nu voorligt.

Om de gebiedsontwikkeling Rijnpark met wonen, werken en voorzieningen mogelijk te maken was het wenselijk om een voorbereidingsbesluit te nemen. Met dit besluit is voorkomen dat in de tijd tot vaststelling van de voorliggende omgevingsplannen, activiteiten plaatsvinden die mogelijk strijdig zijn met de ontwikkeling van Rijnpark. De nu voorliggende omgevingsplannen geven (voor sommige) bedrijven, ten opzichte van het voorbereidingsbesluit - (iets) meer ruimte. Dit verschilt binnen en buiten Rijnpark.

De bestaande bedrijven binnen Rijnpark (fase 1 en 2) kunnen in ieder geval hun huidige bedrijfsactiviteiten blijven uitoefenen, totdat er daadwerkelijk ontwikkeld gaat worden. Hier wordt de bestaande situatie vastgelegd. Wijzigingen in de bedrijfsvoering zijn mogelijk mits de milieubelasting niet toeneemt.

Voor nieuwe bedrijven die zich gaan vestigen in Rijnpark gaan de regels voor 'bedrijf geschikt voor functiemening' gelden. Nieuwe bedrijven moeten dus passen naast woningen en andere milieugevoelige functies. De verwachting is dat in het begin van 2026 de ontwerp wijziging van het omgevingsplan, waarin de ontwikkeling van fase 1 van Rijnpark (inclusief gevoelige functies zoals woningen) mogelijk gemaakt wordt, ter inzage gelegd wordt.

Voor bedrijven buiten Rijnpark hebben we het gebied waarin de milieucategorieën worden aangepast verkleind ten opzichte van het voorbereidingsbesluit, waardoor de impact van Rijnpark op de omliggende bedrijventerreinen minder groot is dan toen verwacht. Ook hier geldt dat de bestaande bedrijven kunnen doorgaan met hun huidige bedrijfsvoering en dat het geluidsmodel nog (2 dB) groei mogelijk maakt. We

hebben voor een klein deel de milieucategorie verlaagd, maar dit beïnvloedt de bedrijfsvoering van de gevestigde bedrijven niet omdat zij niet alle beschikbare (milieu)ruimte nodig hebben. Ook het aanpassen van de aanduidingen van de externe veiligheidsrisico's beïnvloedt de bestaande bedrijfsvoering niet. Verderop in de memo wordt de vraag hierover van Shell nader toegelicht.

1. Beantwoording brief Nouryon

Inleiding

Op 6 mei 2025 is er namens Nouryon Functional Chemicals (hierna Nouryon) aan uw raad een brief gestuurd. Verzocht wordt om de besluitvorming van raadsvoorstellen TAM-Omgevingsplan Geluidzone industrieterrein Arnhem Noord en TAM-Omgevingsplan Rijnpark – aanpassing milieucategorieën aan te houden. Tevens wordt verzocht om een gesprek met Nouryon in te plannen om de technische onderbouwing van de besluitvorming te bespreken.

Zoals Nouryon ook zelf in zijn zienswijze aangeeft, waren wij als gemeente al in gesprek met Nouryon. Op dinsdag 13 mei jl. is er een vervolggesprek geweest met Nouryon. Hierbij waren aanwezig medewerkers van Nouryon, een advocaat en geluidsadviseur namens Nouryon, ambtenaren van de gemeente Arnhem, een ambtenaar van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en een geluidsadviseur namens de gemeente Arnhem. Wij hebben in het gesprek als gemeente geprobeerd de zorgen bij Nouryon weg te nemen door een nadere mondeling toelichting te geven op de geluidsmodellering.

Reactie college op zienswijze Nouryon

In dit memo wordt puntsgewijs een reactie gegeven op de zienswijze van Nouryon zoals door Nouryon verwoord in hoofdstuk 3 van hun brief. Waar in deze reactie (ontwerp) TAM-Omgevingsplan staat wordt bedoeld 'TAM-omgevingsplan Geluidzone industrieterrein Arnhem Noord'. Waar in deze reactie wordt gesproken over akoestische onderzoek gaat het om het onderzoek wat als bijlage onderdeel is van het TAM-Omgevingsplan.

3.5a. Geluidsmodel: juridische status

Zienswijze

Nouryon geeft aan dat het voor hen onduidelijk is op welke wijze de toepassing van het geluidsmodel en de verdeling van de geluidsruimte in wetgeving is geborgd.

Reactie gemeente

Voor het in beeld brengen van de gevolgen van de dezonering (het verkleinen van het geluidsgezoneerd industrieterrein) moet uitgegaan worden van de huidige toegelaten bedrijvigheid (vergunde situaties). Deze situaties zijn opgenomen in het actuele zonemodel ('het geluidsmodel'). Aangezien dit model nog groeiruimte biedt in de bestaande situatie is deze groeiruimte ook meegenomen in de nieuwe situatie.

Er is géén in het omgevingsplan geborgd geluidverdeelpuntenplan. Sinds de vaststelling van het oorspronkelijke gezoneerd industrieterrein op 22 augustus 1990 bij Koninklijk Besluit is er ook nooit een geluidverdeelpuntenplan vastgesteld. Dit betekent dat de groeiruimte die nog beschikbaar is juridisch aan alle bedrijven op het industrieterrein toekomt. Bedrijven die vanwege het uitvoeren van nieuwe of gewijzigde bedrijfsactiviteiten geluidsruimte nodig hebben, kunnen gebruik maken van de dan beschikbare geluidsruimte. De beschikbare geluidsruimte wordt dus verdeeld op basis van de bedrijven die de geluidsruimte als eerste nodig hebben.

In het akoestisch onderzoek dat als bijlage bij de motivering van het TAM omgevingsplan is opgenomen, is beschreven dat deze groeirimte nog 2 dB bedraagt in de richting van het plangebied. Deze ruimte komt, zoals hiervoor beschreven, aan de bedrijven als geheel toe en niet aan separate bedrijven. Door deze groeirimte in de modellen op te nemen, is gewaarborgd dat een vergelijkbare groeirimte uit de huidige geluidzone overblijft binnen de nieuwe geluidzone en de planmogelijkheden van het industrieterrein niet worden ingeperkt.

3.5b Geluidsmodel: gewijzigde versies

Zienswijze

Nouryon geeft aan dat het geluidsmodel dat is gebruikt voor het ontwerp TAM-Omgevingsplan is gewijzigd ten opzichte van de versie van het geluidsmodel dat is gebruikt om te beoordelen dat Nouryon voldoet aan de vergunde geluidsnormen en de maximale geluidsbelasting op de rand van geluidzone (50 dB(A)-contour). Nouryon geeft aan dat het voor hen onduidelijk is welke wijzigingen er in het geluidsmodel zijn gemaakt.

Reactie gemeente

Het model dat is gehanteerd, is het model waarin alle vergunde situaties zijn opgenomen. De wijzigingen op dit model die leiden tot een nieuw model waarin het industrieterrein is verkleind, zijn beschreven in het akoestisch onderzoek.

3.5c Nouryon is stringent vergund

Zienswijze

Nouryon geeft aan dat uit een toepassing van het gewijzigde geluidsmodel, het voor Nouryon lastiger zou zijn om aan de vergunde geluidsnormen te voldoen. Het is voor Nouryon onduidelijk waarom het gewijzigde geluidsmodel leidt tot strengere onderzoeksresultaten.

Reactie gemeente

Nouryon kan blijvend aan zijn vergunning voldoen. Die situatie is immers uitgangspunt in de modellering. Verplaatsing van de zone leidt niet tot andere vergunningsvoorschriften voor dit bedrijf.

De dezonering is gebaseerd op het actuele zonemodel waarin de vergunde activiteiten van Nouryon zijn opgenomen (vastgelegd). In het model wordt de geluidbelasting van de vergunde activiteiten berekend op de zonegrens en MTG toetspunten. De zonegrens is vastgelegd op basis van de Wet geluidhinder (Wgh). MTG toetspunten zijn locaties waar een Maximaal Toelaatbare Geluidsbelasting (MTG) is vastgelegd op een bepaald punt.

De vergunde activiteiten van Nouryon zijn vastgelegd in hun omgevingsvergunning milieu. De vergunning dateert uit 2013 waarbij in de geluidvoorschriften de geluidbelasting op de zonegrens en MTG punten van destijds zijn vastgelegd. Deze vergunningsvoorschriften komen niet op alle toetspunten (zonegrens en MTG punten) exact met elkaar overeen. De vergunde activiteiten (opgenomen in het actuele zonemodel) zijn echter leidend en de geluidbelasting hiervan past ruim binnen het actuele zonemodel zowel voor en na dezonering. Nouryon ondervindt derhalve geen negatieve gevolgen als gevolg van de dezonering.

3.5d Veronderstelde groeirimte 2dB

Zienswijze

Nouryon geeft aan dat de groeirimte zoals beschreven in het akoestisch onderzoek niet wordt onderbouwd.

Reactie gemeente

De groeirimte is naar onze mening wel degelijk beschreven in het akoestisch onderzoek. In het rapport is weergegeven welke bestaande geluidruimte de bedrijven nodig hebben en welke ruimte daarin nog zichtbaar is. Ook is weergegeven welke geluidcontour (het gebied waarbinnen het geluid door die geluidbron hoger kan zijn dan de standaardwaarde) het meenemen van 2 dB groeirimte geeft. Wij zien niet welke informatie wordt gemist om dit te verifiëren. In het overleg van dinsdag 13 mei is dit specifieke punt ook nader besproken en is hierop een nadere mondelinge toelichting gegeven.

3.5e Groepscorrectie van -2 dB

Zienswijze

In het akoestische onderzoek wordt op pagina 11 aangegeven hoe de huidige 2 dB groeirimte in acht te nemen. Aangegeven is dat door middel van een groepscorrectie van -2 dB de groeirimte in het model is opgenomen. Nouryon stelt dat niet inzichtelijk wordt gemaakt hoe de groepscorrectie van - 2 dB uitpakt voor Nouryon.

Reactie gemeente

De onderbouwing laat inderdaad niet zien hoe de 2 dB uitpakt voor individuele bedrijven. Dit is namelijk ruimte die alle bedrijven toekomt, die op basis van het principe 'wie eerst komt' wordt verdeeld. Kortom: komt een bedrijf met een milieuvraag voor nieuwe of gewijzigde bedrijfsactiviteiten die binnen de beschikbare ruimte ligt, dan mag het bedrijf deze gebruiken. Dit is daarmee ook niet op bedrijfsniveau inzichtelijk te maken. Dit is inherent aan de systematiek van een gezoneerd industrieterrein. Zie ook antwoord op vraag 3.5a.

3.5f Effecten voor bedrijven niet zorgvuldig onderzocht

Zienswijze

Nouryon stelt dat het effect van het verkleinen van het gezoneerd industrieterrein en verleggen van de daarbij behorende geluidzone niet concreet wordt onderbouwd voor elk van de individuele bedrijven op het industrieterrein. Door het verkleinen van de geluidzone komt de rand van de geluidzone (50 dB(A)-contour) dichterbij het terrein van Nouryon te liggen. Nouryon stelt dat het wel zo moet zijn dat het daarmee moeilijker wordt om te voldoen aan de vergunde geluidsnormen.

Reactie gemeente

Het plan houdt rekening met de groeimogelijkheden van het industrieterrein. Als basis zijn de vergunde situaties gebruikt. Nouryon kan dus blijvend zijn huidige activiteiten uitvoeren. Daarnaast kan Nouryon aanspraak maken op eventuele geluidsruimte die nog in de geluidzone beschikbaar is. Zoals onder 3.5c beschreven wordt rekening gehouden met de vergunde activiteiten. Deze staan in het actuele geluidsmodel.

3.5g Bedrijfswoningen

Zienswijze

Door het TAM-Omgevingsplan komt er één bedrijfswoning buiten het gezoneerd industrieterrein te liggen. Nouryon geeft aan dat het voor hen onduidelijk is welke gevolgen dit heeft voor hun activiteiten.

Reactie gemeente

Deze bedrijfswoning ligt aan de Van Oldebarneveldstraat 89, op meer dan een kilometer afstand van Nouryon. Deze woning komt zelfs buiten de geluidszone te liggen en is daarmee niet langer relevant voor de beoordeling van het geluid van het industrieterrein. Deze woning beperkt Nouryon niet.

3.5h Opknippen van de besluitvorming

Zienswijze

Het verkleinen van het industrieterrein voorkomt niet dat toekomstige woningen binnen de geluidzone (de 50 db(A)-contour) komen te liggen. Nouryon geeft aan dat het voor hen niet duidelijk is welke gevolgen dit heeft voor Nouryon.

Reactie gemeente

De toekomstige woningen maken geen onderdeel uit van dit TAM-Omgevingsplan. Dit TAM-Omgevingsplan is nodig om de woningbouw in de toekomst, bij een volgende wijziging van het omgevingsplan, mogelijk te maken. Bij die volgende wijziging van het omgevingsplan wordt onderzocht wat het effect is van de woningbouw op het industrieterrein en daarom ook voor Nouryon. Binnenkort wordt het ontwerp Omgevingsprogramma Rijnpark fase 1 ter inzage gelegd. Hierbij wordt ook het een Milieu Effect Rapport (MER) ter inzage gelegd.

Onderdeel van de MER is een onderzoek naar geluid. In de MER is aangegeven dat er meer ruimte is gecreëerd in het zuidoosten van Rijnpark fase 2 tussen de bestaande bedrijven zoals Nouryon en de woningen. Uit berekening blijkt dat voor een goede inpassing op het gebied van geluid, er (stedenbouwkundige) aanpassingen nodig zijn ter plaatse van de woningen. Dit zodat het binnenklimaat van de woningen acceptabele geluidsniveaus zal krijgen. Met andere woorden: de komst van de woningen zal niet leiden tot aanpassingen voor Nouryon.

3.5i. Ter illustratie

Zienswijze

De toekomstige aanwezigheid van 7.000 nieuwe woningen binnen en buiten de geluidzone zal zonder twijfel effect hebben op de geluidsmodellering. Nouryon stelt dat op dit moment niet kan worden vastgesteld dat Nouryon uiteindelijk kan voldoen aan de thans voorgesteld substantiële verkleining van de gezoneerd industrieterrein en bijbehorende geluidzone.

Reactie gemeente

Zie antwoord onder 3.5h. De effecten van woningbouw zijn geen onderdeel van dit TAM-Omgevingsplan. Bij een toekomstige wijziging van het omgevingsplan voor woningbouw wordt dit verder onderzocht waarbij de vergunde situatie van Nouryon het uitgangspunt blijft.

Algemene opmerking

In het overleg d.d. 13 mei 2025 tussen Nouryon en de gemeente is afgesproken dat de ODRA (de beheerder van het geluidsmodel voor het gezoneerd industrieterrein) samen met de geluidsadviseur van Nouryon een extra check zou doen of de vergunning van Nouryon uit 2013 op de juiste wijze in het geluidsmodel van het gezoneerd industrieterrein zit. Uit de extra check blijkt dat dit het geval is.

2. Beantwoording technische vragen VVD inzake Shell

Vragen VVD

De fractie van de VVD heeft de volgende technische vragen gesteld:

Net zoals van de week heb ik nog wat vragen over de milieucategorieën en voornamelijk rondom Shell, juist omdat ik het wil begrijpen en ook de mogelijke consequenties wil overzien.

1. *Shell geeft aan dat zij een milieucategorie van 5.2 heeft, van de week hadden we het vanuit de gemeente over 5.1. Hoe zit dit?*
2. *In welke documentatie is deze milieucategorie vastgelegd? Is dit openbare informatie?*
3. *In december 2023 spraken wij over het voorbereidingsbesluit rondom de milieucategorieën en daarbij is altijd gesproken over maximaal categorie 4.2. Sinds wanneer is de gemeente op de hoogte dat het 5.1 (of 5.2 is)?*

Het is voor ons als leken moeilijk te overzien wat het betekent als er verschil zit tussen de theorie (vergunning en dergelijke) en de praktijk. Wat als Shell daadwerkelijk een milieucategorie van boven de 5 heeft en daar ook toestemming voor heeft? Wat betekent dat dan voor het voorbereidingsbesluit wat we destijds hebben genomen? En wat zou dit dan voor ontwikkelingen Rijnpark kunnen betekenen? Begrijpelijk als deze laatste vraag niet te beantwoorden is vanwege de 'wat als' vraag.

Reactie college

Vraag 1: Shell geeft aan dat zij een milieucategorie van 5.2 heeft, van de week hadden we het vanuit de gemeente over 5.1. Hoe zit dit?

De inspreker heeft in haar mondelinge inspraakreactie aangegeven dat Shell uitgaat van milieucategorie 5.2. Na de raadsvergadering is er door ambtenaren aan de inspreker gevraagd of de onderbouwing daarvan op papier kan worden aangeleverd. Dit is mondeling toegezegd. De gevraagde informatie is op dit moment van schrijven nog niet ontvangen.

Vraag 2: In welke documentatie is deze milieucategorie vastgelegd? Is dit openbare informatie?

Milieucategorieën zijn vastgelegd in het bestemmingsplan. Hiervoor wordt gebruikt gemaakt van de standaard bedrijvenlijst (lijst 1) van de VNG Handreiking en milieuzonering uit 2009. Het bestemmingsplan en de standaard bedrijvenlijst van de VNG zijn openbare informatie.

Op basis van de VNG Handreiking en milieuzonering 2009 hoort bij de bedrijfsactiviteiten van Shell een milieucategorie 5.1. In het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Het Broek' zijn de bedrijfsactiviteiten van Shell opgenomen als milieucategorie 4.2

Er zit dus verschil tussen lijst 1 van VNG Handreiking en milieuzonering uit 2009 en de bedrijvenlijst van bestemmingsplan Bedrijventerrein Het Broek. Het is niet (meer) te achterhalen waarom dit verschil is ontstaan. Het bestemmingsplan Bedrijventerrein Het Broek is op 29 januari 2009 door de gemeenteraad vastgesteld.

Vraag 3: In december 2023 spraken wij over het voorbereidingsbesluit rondom de milieucategorieën en daarbij is altijd gesproken over maximaal categorie 4.2. Sinds wanneer is de gemeente op de hoogte dat het 5.1 (of 5.2 is)?

Door de ingediende zienswijze van Shell op het TAM omgevingsplan Rijnpark – aanpassing milieucategorieën zijn wij gewezen op een verschil tussen het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Het Broek' en de standaard bedrijvenlijst (lijst 1) van de VNG Handreiking en milieuzonering uit 2009.

Vraag 4: Toekomstige situatie Shell en verschil tussen de theorie (vergunning en omgevingsplannen) en de praktijk

Bij de milieucategorieën horen standaard richtafstanden (de afstand tussen de het bedrijf en de gevel van bijvoorbeeld een woning). De genoemde afstanden moeten als indicaties worden gehanteerd. Deze afstand is zodanig groot dat wanneer op die afstand van een gemiddeld modern bedrijf van dat type wordt gewoond, geen aanmerkelijke hinder meer wordt ondervonden van het betrokken soort milieubelasting. Voor de daadwerkelijk milieu impact van een bedrijf, is niet de milieucategorie met bijbehorende richtafstand leidend maar de daadwerkelijke (vergunde) bedrijfsactiviteiten.

De daadwerkelijke milieu impact van een bedrijf (en dus de daadwerkelijke afstand waarop kan worden gewoond) wordt bepaald door de verleende vergunningen en de algemene regels uit het Omgevingsplan en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). In het geval van Shell is dat de verleende omgevingsvergunning milieu. Voor het bepalen van de daadwerkelijke milieuhinder van Shell op Rijnpark is altijd gekeken naar de verleende omgevingsvergunning milieu van Shell. De omgevingsvergunning milieu, en daarmee de bestaande rechten, is voor ons als gemeente altijd het uitgangspunt geweest. Dit betekent dat Shell zijn huidige bedrijfsactiviteiten kan blijven uitvoeren.

3. Toezenden toestemmingsbrief Provincie Gelderland

In het raadsvoorstel vaststellen TAM-Omgevingsplan Rijnpark - aanpassen milieucategorieën is aangegeven dat de Provincie Gelderland heeft ingestemd met het compensatieplan gebiedsontwikkeling Rijnpark. Bijgevoegd bij deze memo is de instemmingsbrief van de Provincie Gelderland voor uw raad ter kennisname.